

FIN JALOSTUSTARKASTUS

Nykytilanne

- tarkastettujen koirien määrä vähäinen
- jalostustarkastus **ei anna** eriteltyä tietoa koiran ominaisuuksista
- antaa summätiedon VIK (viettiominaisuudet, itsevarmuus ja kuormitettavuus) arvosanoilla:
 - "erinomainen"
 - "olemassa oleva"
 - "riittämätön"
 - irrottaa käskystä ei irrota

- eri viettien esiintymistä ei voida eritellä tällä arvostelumenetelmällä
- suoritusten riittävä ja tyydyttävä erittely ei ole mahdollista
- käsitteeseen "VIK erinomainen" sisältyy erittäin laaja skaala erilaisia suorituksia
- todella hyvillä koirilla ei ole mahdollisuuksia erottua selvästi keskitason koirasta
- **tämä ei tuo riittävää tietoa käyttökoirakasvattajalle**

- suojelutyöskentelyssä arvioidaan aggression, saaliskäyttäytymisen, ohjattavuuden/tottelevaisuuden ja vietinvaihdon perusosat
- suojelutyöskentelyn arvostelussa käytetään arvosanajärjestelmää
- suoritusten kokonaisarvosana ja pisteet eivät myöskään anna riittävää tietoa kasvatustyölle
 - julkaistaan
- osasuoritusten arvosanat ja pisteet jäävät vain tuomarin tietoon

FIN tarkastuksen kehittyminen

- omat jalostustarkastajat arvioivat
- koiralla terveystarkastus
 - polvet, lonkat, ristiluu, selkä, olkanivel ja kyynärnivel
 - purenta, hampaat, kivekset
- koirasta
 - kuva edestä ja sivusta
 - videopätkä liikunnasta
- eliniäksi hyväksyntä
 - jälkeläisistä määritelty % osallistunut nuoren koiran tarkastukseen

Luonteen arviointi

- peruskäyttäytymisen arviointi on suoritettava jalostustarkastuksen alussa normaalissa olosuhteissa
 - välinpitämättömyyden arviointi
 - käyttäytyminen ammuttaessa
- luonteen arviointi antaa näkymän koiran synnynnäisiin ominaisuuksiin yhdistettynä pidon ja kasvatuksen vaikutukset
- rakenteen arviointi nykyisen mallin mukaan

- itse luonne ei periydy, vaan pelkästään perusominaisuudet ja taipumukset
- luonne/käyttäytyminen kehittyvät geneettisten perusominaisuuksien rajoissa vallitsevissa ympäristöolosuhteissa
- yleisesti on harhakäsityksiä siitä, että oppiminen vääristää luonnetta tai peittää sen

- Oppiminen, ja ennen kaikkea varhainen leimautumiskauden oppiminen on ratkaisevaa
- se voi vaikuttaa negatiivisesti, jos määräävänä ajankohtana ei opita oikein (koiran sosiaaliset keh.kaudet)
- kysymys koiran luonteen synnynnäisen ja hankittujen osien prosenttiarvoista ei voida vastata koskaan

Työskentelyarvostelun suuntalinjat

- *tavoitteena on luoda ns. jaoteltu arvostelujärjestelmä*
- *suoritukset jaotellaan osa-alueisiin*
- *osa-alueet arvostellaan asteikon taso 1-5 mukaan:*
 - *ohjattavuus*
 - *TSB (viettiominaisuudet, itsevarmuus, kuormitettavuus)*
 - *otekäyttäytyminen, irrotus ja vartiointi*
- ***taso 1 on huonoin***
- ***taso 5 on optimaalinen***

- jalostustarkastuksen suojelusuorituksessa suoritetaan kaksi hyökkäystä
 - hyökkäys piilosta rintamasuunnassa koiranohjaajaa kohti
 - hyökkäyksen torjunta tarkkailuasennosta

I. Arvosteluohje ohjattavuuteen

Taso 5

- osoittaa ehdotonta ohjattavuutta siirryttäessä hyökkäyspaikalle, irrottaa ensimmäisestä käskystä heti, ei tartu kiinni uudestaan tai häiritse

Taso 4

- edistää siirryttäessä, ei lisäkäskeyjä, irrottaa 1. käskyllä hitaasti(erttäin hitaasti?), häiritsee hieman maalimiestä tai tarttuu kevyesti

Taso 3

- edistää voimakkaasti siirryttäessä ja/tai tarvitsee lisäkäskeyjä, irrottaa vasta 2. lisäkäskeyllä (ohjaaja väh. 5m:n etäisyydellä), tarttuu useasti ja/tai häiritsee

Taso 2

- edistää erittäin voimakkaasti siirryttäessä ja/tai huolimatta useista lisäkäskyistä ja avuista, irrottaa 2. lisäkäskystä erittäin hitaasti ja tarttuu sen jälkeen kiinni eikä irrota

Taso 1

- käyttäytyy hallitsemattomasti siirryttäessä ja/tai karkaa, ei irrota 2. lisäkäskyn jälkeen, eikä ohjaajan lähestyessä.

II. VIK (viettiominaisuudet, itsevarmuus, kuormitettavuus)

Taso 5

- reagoi oma-aloitteisesti, määrätietoinen, suora, vakuuttava, erittäin hyvä kovuus, painostavat vartiointivaiheet, erittäin hyvä aggressiokäyttäytyminen

Taso 4

- reagoi heti ja vakuuttavasti, hyvä kovuus, hyvät vartiointivaiheet, hyvä aggressiokäyttäytyminen

Taso 3

- reagoi hieman epäröiden, täytyisi osoittaa enemmän nopeutta ja voimaa, jarruttaa, osoittaa vielä hyvää kovuusaluetta, vielä hyvät vartiointivaiheet

Taso 2

- reagoi voimakkaasti epäröiden, aloitekyvytön, jarruttaa voimakkaasti, puree vain epäröiden tai tarttuu vasta pysähdyttyään, voimakkaasti tarkkaamaton ja painostamaton vartiointivaiheissa

Taso1

- ei pidä otetta, ei tartu kiinni

III. Otekäyttäytyminen

Taso 5

- ehdottomasti tehokas, välitön, kova, varma, rauhallinen, täysi ote kaikissa puolustussuoritusten kuormitusvaiheissa

Taso 4

- hyvä ote, ei aivan täysi ja/tai hieman rauhaton puolustussuoritusten kuormituksen yksittäisvaiheissa

Taso 3

- vajaa ote, täytyy olla selvästi täydempi ja rauhallisempi, rajoituksia tehokkuudessa, kuormittuu selvästi puolustussuoritusten kuormitusvaiheissa

Taso 2

- ote äärimmäisen vajaa, pinnallinen, erittäin rauhaton, heikko, tehoton

Taso 1

- ei pidä otetta, ei tartu kiinni

IV Vartiointivaihe

- miten koira vartio maalimestä irrotuksen jälkeen kunnas ohjaaja tulee koiran luokse

Taso 5

- reagoi spontaanisti ja nopeasti puruvaiheesta aggressioalueelle, vartiointi tiivis, painostava

Taso4:

- pieniä puutteita reagoinnin siirtymävaiheessa tai vartioinnissa

Taso3:

- puutteita ja vaikeuksia irrotuksen/reagoinnin siirtymävaiheessa ja/tai vartioinnissa
Osoittaa lievästi ohjaajasidonnaisuutta ja/tai kuormittuu lievästi ohjaajasta

Taso 2:

- huomattavia puutteita irrotuksen /reagoinnin siirtymävaiheessa ja/tai vartioinnissa
- huomattavan ohjaajasidonnainen ja kuormittuu voimakkaasti ohjaajasta

Taso 1:

- jättää maalimiehen

- hyväksytty tarkastussuoritus tasot 3-5
 - kaikissa osioissa vähintään taso 3
- hylätty tarkastussuoritus tasot 1-2 (vaikka erinomainen rakenne)

- A. tasot 4-5 jalostusluokka FIN I rakenne vähintään G
 - kaikissa osioissa vähintään taso 4
- taso 3 jalostusluokka FIN II rakenne vähintään G
- B. yksi jalostusluokka
 - siirtymäkausi 3 vuotta -> kahteen jalostusluokkaan, rakenne vähintään G

Määräykset jalostustarkastuksen uusimiseen

- osallistuva koira hylätään ohjaamispuutteen vuoksi, uusimiselle ei aikarajoituksia
- jos koira hylätään puutteellisen VIK-arvosanan tai perusluonteen tarkastuksen aikana, se saa uusia jalostustarkastuksen aikaisintaan seuraavana vuonna

Nuoren koiran tarkastus

- ikä 12-24 kk
- terveystutkimukset
 - polvet, lonkat, ristiluu, selkä, olkanivel ja kyynärnivel
- tarkastetaan purenta, hampaat ja kivekset
- koirasta valokuvat sivusta ja takaa
- ominaisuusarviointi
 - ei tarvitse osoittaa koulutustasoa
 - suoritetaan käytännön harjoituksena (mm.)
- rakennearviointi

Tuotettu tieto tarkastuksista

- ehdottomasti ajan tasalla olevaa
- tiedon oikeellisuus oltava luotettavaa
- tiedon saatavuus helppoa

Kasvattajan omakohtainen kokemus koiran koulutuksesta tärkeää

- tiedon käytettävyys ja sovellettavuus edellyttää omakohtaista kokemusta koiran kouluttamisesta
- jos ei ole kokemusta kouluttamisesta
 - on vaikea ymmärtää mitä arvioinnissa käytetyt määritteet ja arviot tarkoittavat
 - tuotetun tiedon tulkinnan virhemahdollisuus suuri

- tarkastuksia ei järjestetä näyttelyiden yhteydessä, vaan omina tilaisuuksina
- maa jaetaan kolmeen alueeseen
 - pohjoinen, länsi ja itä
 - jako suhteessa alueiden jäsenmääriin
- jokaisella alueella järjestetään vähintään yksi tarkastustilaisuus
 - max 40 koiraa/ viikonloppu
- nuorten koirien tarkastuksia tarpeen mukaan
 - alaosastot järjestävät tarpeen mukaan
 - kirjataan alaosastojen toimintasuunnitelmaan
 - alueen kasvattajat "moottoreina"
- FIN tarkastusten osalta järjestelmä otetaan käyttöön 2006 aikana
 - jalostustarkastustyöryhmä esittää hallituksen hyväksyttäväksi

- tietokanta selainperiaatteella
 - saatavilla netistä
 - kaikkien saatavilla yli rajojen

